Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 207 JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, OCTOBER 30, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 30-го ЖОВТНЯ 1997 Р. Ч. 207 РІК CIV.

У Генеральній прокуратурі України зайшли зміни

Київ(Р.Р.). — Тут відбулася нарада керівників центральних і регіональних прокуратур. Відтак влаштовано пресову конференцію, в ході якої повідомили, що виконуючий обов'язки генерального прокурора України Олег Литвак підписав низку наказів про призначення в прокуратурах Києва і Київської области. Першим заступником генерального прокурора призначено Богдана Ференца, 1951 року народження, державного радника юстиції третьої кляси. До цього призначення він очолював Тернопільську обласну прокуратуру.

Заступниками генерального прокурора призначено: Анатолія Мудрова, 1948 року народження, державного радника юстиції третьої кляси, керівника організаційно-контрольного відділу Генеральної прокуратури; Степана Лотюка, 1942 року народження, державного радника юстиції другої кляси, керівника міської прокуратури Києва; Олександра Христенка, 1948 року народження, державного радника юстиції другої кляси, який раніше був першим заступником генерального прокурора. На такі ж пости призначено Ольгу Колінько та Віталія Щоткіна.

На пенсію відправлено генерального прокурора Юрія Полтавця, Миколу Шевчука та начальника управління кадрів Івана Буравльова. Михайла Потебенька, який очолював прокуратуру Київської области, призначено керівником Київської міської прокуратури. А Київську обласну прокуратуру очолив перший заступник генерального прокурора, державний радник юстиції другої кляси О. Христенко.

Виконуючий обов'язки генерального прокурора О. Литвак зазначив, що реорганізацію прокуратури необхідно розпочинати з перейменування Управління загального нагляду на Управління нагляду за дотриманням закону щодо прав і свобод громадян та інтересів держави. Працю Слідчого управління він запропонував розділити на розслідування злочинів проти особистости та розслідування економічних злочинів.

Введено спеціяльний пост заступника генерального прокурора для зв'язків з парляментом. Новопризначений на цей пост Анатолій Мудров здійснюватиме постійний зв'язок Генеральної прокуратури з Верховною Радою України. Тричі на тиждень йому доведеться відвідувати парлямент і кваліфіковано вияснювати необхідні питання щодо праці Генеральної прокуратури. Обласним прокурорам надано більшу незалежність.

Раніше, як відомо, в обов'язки Генеральної прокуратури входило не боротися зі злочинністю, а лише здійснювати нагляд над тим, як з нею борються органи Служби Безпеки України (СБУ) та Міністерства Внутрішніх Справ (МВС). Отож учасники наради в Генеральній прокуратурі звернули увагу на той факт, що Верховна Рада визнала працю Генеральної прокуратури незадовільною, а працю СБУ та МВД лише недостатньою.

Завершено працю комісії „Кучма—Ґор"

Київ(Р.Р.). — Тут закінчила працю українсько-американська комісія „Кучма–Ґор".

Спеціяльний радник Президента ЗСА з питань допомоги новим незалежним державам Ричард Морнінгстар під час зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою сказав, що „Президент ЗСА і американський Уряд мають намір продовжувати стратегічне співробітництво з Україною".

Пізніше на пресовій конференції віцепрем'єр-міністер Сергій Тигипко пояснив, що ЗСА у 1998 році допомагатимуть Україні в таких самих об'ємах, як і цього року. Він нагадав, що навесні цього року після публікацій у закордонній пресі про корупцію в Україні, представники американського Уряду заявили, що в 1998 році зможуть виділити Україні допомоги не більше 225 млн. дол. Та й то тільки, „щоб не підірвати основи безпеки в Европі".

Однак останнім часом керівництво ЗСА погодилося, що інвестиційний клімат в Україні поліпшився. На зауваження американських консультантів українська сторона ліквідувала більшість протиріч. Тому керівники ЗСА вирішили продовжити співробітництво з Україною і не зменшувати розмір допомоги.

Г. Омельченкові погрожують розправою

Київ(Р. Р.). — Наприкінці минулого тижня на сесії Верховної Ради України виступив депутат з групи „Реформи" Анатолій Єрмак і повідомив, що „корумповані клани розпочинають чергову провокацію проти голови парляментарного Комітету боротьби з організованою злочинністю та корупцією Григорія Омельченка і членів його родини".

Представники згаданого Комітету офіційно застерегли, що у випадку здійснення погрози комітет вживе адекватних дій, подбавши завчасно про необхідну оборону.

Члени Комітету відкидають звинувачення проти Г. Омельченка, як безпідставні. Вони також вважають, що на лаву підсудних належить скерувати „деяких керівників держави".

На пресовій конференції 27-го жовтня Г. Омельченко сказав, що його родині надано охорону.

Львів'яни виготовили унікальний годинник

Київ(Р.Р.). — В суботу, 25-го жовтня газета „Київсвкіє Вєдомості" повідомила, що над будинком Інституту народознавства Національної Академії Наук України найближчими днями з'явиться незвичайний годинник.

Цей львівський електронічний хронометр відраховуватиме секунди до кінця нинішнього тисячоліття. Годинник почне свій рахунок 31-го жовтня після 2-ої години по полудні. А точніше, о 2-ій год., 13 хвилин і 20 секунд він почне рахунок 100 мільйонів секунд до кінця століття. Через кожні 10,000 і кожні 100,000 секунд годинник гратиме мельодію, а коли настане нове століття — зазвучить державний гимн України.

Далі годинник почне рахувати наступні 100 мільйонів секунд, приблизно до березня 2003 року.

Росія ігнорує заборону ЗСА та купує комп'ютери

Вашінґтон. — Американські та російські офіційні чинники стверджують, що російська лябораторія ядерної зброї, всупереч американській забороні, в останніх місяцях минулого року таємно закупила 16 авангардних комп'ютерів Ай-Бі-Ем. А щоб оминути американські закони вивозу згаданого товару, зробили це через посередництво з осідком у Москві.

З цього приводу Федеральна рада присяжних у Вашінґтоні перевіряє, чи та яку ролю у цьому відіграла сама фірма Ай-Бі-Ей. Крім того, хоче визначити, чи сама фірма або її представники переступили закони, котрі регулюють продаж комп'ютерів інсталяціям ядерної зброї.

Американські офіційні чинники та керівники фірми заявили, що американські техніки, котрі працюють для Ай-Бі-Ем вмонтували згадані комп'ютери в лябораторії ядерної зброї у закритому російському місті Арзамас-16, де Росія створила свою водневу бомбу. Цей таємний продаж став дійсністю після того, як Ай-Бі-Ем не отримало державного дозволу на продаж подібних комп'ютерів тій лябораторії.

Одначе глибші досліди вказують, що це купно Росії виникло з дипломатичного непорозуміння під час переговорів про цілковиту заборону випробовувань ядерної зброї. Договір у цій справі Росія підписала у вересні 1996 року, що було одним тріюмфом президента Билла Клінтона у тому виборчому році. Офіційні чинники Росії тепер кажуть, що їх американці просто обманули своєю передвиборчою стратегією.

Згадані комп'ютери доможуть Росії робити дальші досліди ядерної та звичайної зброї, але, як твердять американські експерти, не будуть помічними для Росії у винаходах нової ядерної зброї без додаткових випробувань.

Не всі у ЗСА вдоволені приїздом Жіянг Земіна

Вашінґтон. — Хоч Уряд президента Билла Клінтона та керівництво Китаю доклали всіх зусиль для того, щоб восьмиденні відвідини китайського президента Жіянг Земіна до ЗСА випали якнайкраще, то це зовсім не перешкодило багатьом виявляти своє невдоволення з цього приводу.

Здавалось би, що тут нічого дивного, бо в ЗСА завжди можна не погоджуватися та виявляти це невдоволення законними формами публічних виступів, заяв у пресі чи протестаційних демонстрацій. Одначе коли ці маніфестаційні протести стають масовими, а ще до того і з різних політичних і неполітичних шарів громадськости, то це заслуговує на увагу.

Китайський президент вже від неділі, 26-го жовтня, перебуває на американській землі, де своєю поведінкою та заплянованими публічними виступами намагається здобути для себе особисто, а з тим і для Китаю повагу і прихильність. У Вашінґтоні, паркова служба була змушена через переповнення відмовити дозвіл на демонстрацію у Лафаєтт парку, через дорогу від Білого Дому, групі, що називає себе Проєкт демократії в Китаю та багатьом іншим. Вілліям Шродер, речник згаданої групи виступаючи після відмови, зазначив що був здивований кількістю тих, які мають намір маніфестувати проти відвідин Жіянг Земіна, чи то у згаданому парку чи в іншому місці столиці.

Хоч Китай завжди мав своїх ворогів у ЗСА, почавши від китайських дисидентів до ідеологічних борців, то ці відвідини об'єднали усіх, як нікого досі від часу заворушень на площі Тіянаньмень. Цим разом протестують не тільки китайські дисиденти, політичні ідеологи, але також і робітничі профспілки, особи, які є проти релігійного переслідування, занечищення довкілля, тайванці, тибетці та багато інших.

Рух проводить передвиборчі збори

Київ (УНІАР). — 28-го жовтня відкрилися VII всеукраїнські збори Народного Руху України, на які приїхало 1,083 делеґати і біля 500 гостей.

Збори мають прийняти зміни та доповнення до статуту, обрати керівні органи і голову Народного Руху, затвердити передвиборчу програму та список кандидатів у депутати до Верховної Ради.

З промовою до делеґатів виступив голова НРУ Вячеслав Чорновіл, який заявив, що напередодні виборів в Україні існує лише дві полярні сили, здатні впливати на політичні події — це комуністи і Народний Рух України. І саме з цих причин потрібно довести до людей, що розпорошення голосів між іншими політичними партіями призведе до перемоги комуністів, сказав він. На його думку, потрібно розраховувати на молодь і активізувати аполітичних молодих людей, які не будуть голосувати за комуністів.

В. Чорновіл відзначив, що пропаґандистська діяльність Руху в останній час покращилася, але для передвиборчої кампанії цього замало. „Народ піде за тією партією, яка зможе запропонувати дійсну програму виходу з кризи, в якій ми зараз опинилися, і така партія є — це Народний Рух України", — зазначив він.

Розпущено компанію „Укрзолото"

Київ. — 28-го жовтня український Уряд розпустив державну золотовидобувну компанію „Укрзолото", визнавши її працю незадовільною, повідомили засоби масової інформації.

Спеціяльна комісія, очолювана заступником міністра промислової політики, Сергієм Грищенком, має вирішити долю власности підприємства і чим його замінити.

Одночасно Уряд наказав Міністерству Промислової Політики, Фондові Державного Майна і адміністраціям в областях, де знайдено поклади золота, прискорити його видобуток і привабити швидше інвестиції.

День перед тим, 27-го жовтня, Уряд закликав голову „Укрзолота" Сергія Чукмасова зрезигнувати, оскільки діяльність підприємства визнано дуже поганою у привабленні чужоземних інвестицій.

Найбільшим власником „Укрзолота" є Фонд Державного Майна, маючи у ньому 70 відс. акцій. Частину акцій мають також дніпропетровський ракетобудівний завод Південмаш і адміністрації Дніпропетровської, Кіровоградської і Одеської областей, в яких знайдено сім родовищ золота.

Минулого року Україна проголосила спеціяльну програму видобутку золота до 2001 року — „Золото України". Цього року передбачається видобути 900 кілограмів золота, а через три-чотири роки — 12-15 тонн щороку.

Україна також досліджує три родовища золота в Закарпатті, будуючи там чотири рудники. Щоб їх розвинути, потрібно 600-800 млн. дол. інвестицій.

Л. Кравчук виграв розправу

Київ(Р.Р.). — Тут 23-го жовтня 1997 року газета „Кієвскіє Вєдомості" надрукувала велику статтю, у якій розповідається про суд у Німеччині за скаргою колишнього Президента України Леоніда Кравчука на адресу видавців з наклепами на Президента України, який начебто вивіз до Ізраїля 30 млн. дол.

Адвокат Петер Йоген Крузе, який представляв інтереси Л. Кравчука в суді, прибув в Україну з приємною новиною. Суд визнав публікації в книгах „Раш унд Рерінґ", „Бертельсманн" та журналі „Фокус" наклепницькими і присудив, щоб видавництва виплатили Л. Кравчукові компенсацію за образу і моральну шкоду.

Адвокат П. Крузе розповів, що деякі образливі твердження у статтях навіть без розслідування виглядали абсурдними. І слідство довело, що Президент Кравчук у час, названий в публікаціях, не відвідував Ізраїль. Встановлено також, що ні один ізраїльський митник ні разу в житті не бачив такої суми грошей. Крім того, для перевезення 30 млн. дол. знадобилася б величезна скриня, яку не зміг би підняти один, навіть суперсильний, чоловік.

Так само слідством доведено, що Л. Кравчук не взяв від Михайла Шнайдера 350,000 дол., як це стверджується в публікації. Автор Юрґен Ротт описує це так: Президент Л. Кравчук, приїхавши в Бориспіль, очікував у своєму автомобілі. М. Шнайдер підійшов і передав йому пакет, який Президент взяв не виходячи з авта. Це твердження спростувати було неважко, оскільки керівники держав ніколи не їздять без охорони і ніколи не беруть пакунків із чиїхось рук, а лише через охорону.

Не підтвердилося й запевнення автора, що Чорноморське пароплавство „Бласко" отримало від кораблебудівельної фірми „Вулкан" 1.5 млн. німецьких марок. Ще аб-

(Закінчення на стор. 4)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ОСОБЛИВІ УМОВИ ДЛЯ ІМПОРТУ

КИЇВ. — Кабінет Міністрів затвердив новий перелік товарів, які імпортується в Україну на певних умовах. А саме, за умови оформлення попередньої митної декларації на підакцизні товари та попередню сплату мита. До зазначеного переліку внесено: частини тушок птиці, рибну ікру, краби, омари, інші ракоподібні, каву розчинну і в зернах, чоколяду, пиво, вина, лікери, сидри, етиловий і коньяковий спирти, інші алкогольні напої, сигари, цигарки, тютюн і тютюнову сировину, бензину, дізельне паливо, гумові пневматичні шини для авт, автомобілі будь-якого призначення, мотоцикли, житлові автопричепи, напівпричепи, одяг з натуральної шкіри, хутра, ювелірні вироби, мукрохвильові печі, звукозаписувальну апаратуру, відео та аудио касети, компактдиски, телевізори, спортові і мисливські рушниці та ґвинтівки, меблі для сидіння, бюрові меблі. Новий облік стає чинним через 45 днів після опублікування в „Урядовому Кур'єрі".

С. ҐЛУЗМАН ЗАПЕРЕЧИВ ДІЮ РАДІЯЦІЇ НА РОЗУМ

КИЇВ. — Оскільки деякі психіятри України і Росії поширили інформацію, що населення України розумово деґрадує через вплив радіяції, колишній політв'язень і правозахисник Семен Ґлузман заперечив таку можливість. Він сказав, що малі дози радіяції не впливають на клітини мозку. За словами С. Ґлузмана, „сьогодні відбувається спекуляція цією темою для підняття особистого авторитету деякими психіятрами України, зокрема головним психіятром держави Анатолієм Чуприковим". Д-р Ґлузман запевнив, що більшості ліквідаторів катастрофи на ЧАЕС потрібна не допомога психіятрів, а допомога психологів для подолання депресії, страху смерти та відчаю через важке економічне становище.

АВІЯТОРИ НЕ МАЮТЬ ЖИТЛА

ХЕРСОН. — Херсонська бригада армійської авіяції ухвалила звернення до Президента України Леоніда Кучми, голови Верховної Ради Олександра Мороза та прем'єр-міністра Валерія Пустовойтенка з приводу катастрофічного становища із забезпеченням помешканнями їхніх родин. Голова мешканеової комісії військових авіяторів Андрій Яцук сказав, що понад 80 відсотків членів бригади не мають помешкань і ніяких ґарантій на його отримання в майбутньому. Цей стан неґативно позначається на морально-психологічному кліматі й змушує молодих перспективних фахівців залишати армію й авіяцію в пошуках кращих умов для родин.

ВИМАГАЮТЬ УЗАКОНИТИ РОСІЙСЬКУ МОВУ

ЛУГАНСЬКЕ. — Представники Партії Праці Луганщини на партійній конференції закликали вимагати визнання в регіоні для російської мови рівних прав з українською. Вони також вимагають відновлення повномасштабних тісних політичних, економічних і культурних відносин з Росією. Голова обласної організації Володимир Ландик підкреслив необхідність захисту українського товаровиробника, посилення ролі реґіонів в державному управлінні, підвищення добробуту та поборення криміналізації суспільства.

УВІЧНЕНО ПАМ'ЯТЬ Б. ДЕРЕВ'ЯНКА

ОДЕСА. — Звідси вирушив у центральноатлантичні води новий риболовецький супертравлер, якому рибалки присвоїли ім'я загиблого від кулі убивці одеського журналіста Бориса Дерев'янка. Водночас Одеська Міська Рада вивчає можливості звільнення з-під арешту в Неаполі теплоходу „Одеса". Необхідно впродовж трьох місяців сплатити 27 млн. німецьких марок, в іншому випадку неапольський міський суд ухвалить рішення про продаж українського корабля з авкціону. Як відомо, теплохід „Одеса" перебуває під арештом у Неаполі 2.5 року.

У СВІТІ

В ЄРУСАЛИМІ НА ВІДКРИТТЮ ЗИМОВОЇ сесії ізраїльського Кнессету у понеділок, 27-го жовтня, прем'єр-міністер Беньямін Нетаняху кричучи понад голосні вигуки опозиції, заявив, що ніколи не допустить до створення Палестинської держави на західньому березі ріки Йордан і, навпаки, має в пляні будувати більше нових жидівських поселень. На ці твердження прем'єр-міністра Єгуд Барак, лідер опозиції зареаґував гостро і без будь-яких дипломатичних заходів. Він назвав Б. Нетаняху недосвідченим і некомпетентним, а на кінець ще закинув йому, що він тягне Ізраїль до „непотрібної війни" з арабами.

У ПОНЕДІЛОК, 27-ГО ЖОВТНЯ, в канадській провінції Онтаріо 126,000 учителів публічних і католицьких шкіл розпочали страйк, найбільший досі учительський страйк у Північній Америці. Поза шкільними заїнятими залишилося понад 2.1 млн. учнів, батьки яких ранком того дня довідалися, що майже всі 4,742 школи в провінції закриті. На думку деяких канадців цей страйк є непотрібною боротьбою за владу між профспілкою учителів і провінційним урядом. Одначе учителі твердять, що страйкують проти намагання провінційного уряду змінити існуючу систему освіти, ослабити місцеві шкільні ради та дати владу провінційному урядові у вирішуванні кількости учнів по клясах і висоти податкових рат та в майбутньому дозволити непрофесійним інструкторам викладати деякі предмети.

В АМЕРИЦІ

МИНУЛОЇ НЕДІЛІ, 26-ГО ЖОВТНЯ, був 50-ий день народження Першої лейді Гілларі Родгам-Клінтон, який відзначувано різними формами більш і менш приватного характеру. Найперше, це було зовсім для неї несподіване святкування, зорганізоване її чоловіком президентом Биллом Клінтоном на східньому травнику Білого Дому включно з приїздом дочки Челсі,котра тепер перебуває в університеті у Каліфорнії. Далі пішли інші святкування, а серед них мандрівка у минуле — поїздка та відвідини у понеділок, 27-го жовтня, Чикаго, міста її молодости, а зокрема містечка Парк Ридж, де вона жила в дитинстві та ходила до народної школи. Крім того, вечором у Чикаго відбувся бенкет на котрий прибув Президент, а у вівторок, 28-го жовтня, Перша лейді виступила на відомій телевізійній програмі Опри Вінфрі.

ЗГІДНО З НАЙНОВІШИМИ ДАНИМИ, зібраними та опублікованими в „Хроніці філантропії," американці минулого року пожертвували 25.9 блн. дол., 400 найбільшим доброчинним організаціям в країні. Найбільшу суму — 1 блн. дол. зібрала відома Армія спасіння, котра рік перед тим була зібрала всього тільки 741.7 млн. дол. На другому місці є Американський Червоний Хрест, який зібрав 479.9 млн. дол., а третє місце припало Американській спілці пістрязка, що зібрала 426.7 млн. дол. Минулорічна щедрість американських жертводавців є результатом зросту американської економіки, зокрема серед багатих американських ґромадян.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280 Parsippany, N.J.07054

Svoboda: (973) 292-9800; Fax: (973) 644-9510.

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріали.

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Parsippany, NJ

Гіллярі виходить на передове місце

Гіллярі Родгем Клінтон, Перша лейді ЗСА, висунулася в останньому тижні на передове місце у всіх засобах масової інформації з приводу її 50-річчя, яке вона, однак, дещо використала, щоб вийти із тіні, після усіх неприємних закидів у сторону її чоловіка, але і її ще із часів, коли вони не жили у Білому Домі.

Правда, Г. Клінтон майже завжди стоїть поруч Билла у всіх його офіційних чи приватних появах, найчастіше вказуючи тісні стосунки поміж подружжям — вони тримаються, де лише можна, за руки, як двоє закоханих молодих людей. І на її обличчі завжди цей самий усміх, що може часом видаватися дуже штучним, а часом таки щирим.

Але в неділю, 26-го жовтня, в день її 50-их уродин не лише ціла американська спільнота бажала їй добра з приводу того свята, але і широкий світ, по якому вона мандрує при різних нагодах.

Вона, однак, виступає і стала відома у світі не лише як дружина Президента, що, тримаючи його руку, ступає, куди потрібно, в його тіні. Її активність в останні місяці вказує на те, що Гіллярі хоче виробити собі власне ім'я своїми власними відвідинами, публічними виступами та промовами.

Звільнена із обов'язків матері, з уваги на виїзд дочки до коледжу, але і звільнена з постійного, дещо неприємного слідкування за її минулим американськими і чужими журналістами, Гіллярі використовує тепер свою свободу, щоб діяти самостійно та самостійно здобувати собі добре ім'я у широкому світі, працюючи на користь дітей та матерів, як і долі жінок в загальному.

Аналітики дії Президента та його дружини стверджують, що теперішня Гіллярі дуже різниться від тієї, що вони її пізнали у першій каденції „панування" в Білому Домі. Тепер вона стала більш самостійною, більш свобідною і більш активною, як Гіллярі Клінтон, а не конче як безіменна тінь свого чоловіка. Це можна завважити хоча б у її активності особливо у промовах і виступах поза межами ЗСА. Недавно вона промовляла, будучи з Президентом в Арґентині, самостійно на тему родинних відносин, плянування родини і насильства над жінками, брала участь у конференції на тему опіки над дітьми і говорила в ЗСА у телевізії про конечність маммоґраму для усіх жінок.

Ще при кінці жовтня вона вибирається до Великої Британії та Ірляндії, а в листопаді розпочне 10-денну подорож в Україну, до Казакхстану, Кирґизстану, Узбекістану і на Сибір. Це дивне поєднання країн, що їх Г. Клінтон має відвідати, дещо якось застановляє нас і насуває питання: чому саме Україна знайшлася на одному списку з країнами дуже далекого і дещо примітивного життям та культурою сходу давнього СССР.

Але, як інформують в українській пресі, Г. Клінтон тим разом навіть не затримується в Києві, де вона була у 1995 році, а 10-11-го листопада відвідає Львів. Читаємо в львівській пресі, що вона має мати лекцію у Львівській Політехніці, має брати участь у „круглих столах" для обговорення сучасних проблем жінок у світі та зустрічатися із представниками місцевої влади. Має вона також передати гуманітарну допомогу обласній клінічній лікарні.

Отож готується широка та цікава програма, в якій Г. Клінтон матиме багато нагод публічно перед українською громадою Львова висловити свій власний погляд на Україну та на її теперішній стан. Може — маймо надію — ці її відвідини посприяють до дещо більшому зацікавленню долею України Президента ЗСА та його дружини, бо, як досі, то завважуємо постійне спрямовання усіх допоміжних акцій у сторону Росії, як також виразну симпатію до тієї країни та її провідників.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — *Редакція.*

Левко Горохівський, Київ

КОНСОЛІДАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНО-ДЕМОКРАТИЧНИХ СИЛ

Для України, яка знаходиться на грані двох світів, нинішня криза — це конфлікт між ідеями, конфлікт між цими двома світами. І побороти кризу здеформованою імперською культурою і мовою ментальністю великої частини українців та лукавим фарисейством антидержавних формувань, без національної консолідації — маловірогідно. Тому спільні дії національно-демократичних сил мали б прискорити процес об'єднання українського суспільства. Без такого єднання важко уявити собі, як можна буде позбутись рецидивів минулого і вийти на модерний економічний рівень.

Фундамент для державницьких сил

Оскільки національна демократія висловлює, з одного боку, національну ідею, а з другого — демократію як владу закону, то вона покликана стати фундаментом для всіх державницьких сил, незалежно від їхньої республіканської, консервативної, ліберальної чи соціялістичної орієнтації. Отже, треба говорити не стільки про об'єднання національно-демократичних сил, скільки про майбутнє формування єдиного середовища національної демократії на всій території України. Таке середовище репрезентуватиме інтереси усіх соціяльних верств.

Будучи тотожною державницькій позиції, національна демократія починається від простих українських громадян і перемагає при єдності і спільних діях патріотичних сил у Верховній Раді. Проте не завжди так буває. Адже сьогоднішні українські проблеми істотно відрізняються від проблем розвинутих цивілізованих держав, оскільки за час незалежности на користь українській державности майже нічого не змінилося, і українська свідомість пробуджується надто повільно. Тому наша спільна проблема і мета — сприяти відродженню національного обличчя української держави. Відродження і консолідація — взаємозалежні. Вони мають здійснюватися одночасно.

Деякі партії, які вважають себе правішими, не поділяють демократичних принципів. Проте, крім влади закону, можлива лише тоталітарна влада й анархія. Інша справа, що сьогодні в чистому вигляді ще не маємо справжньої демократії, а лише її сурогат з домішками тоталітаризму та анархії. Однак, це вже результат панування комуністичного режиму і нинішнього перехідного періоду, коли ще не зформувалась патріотична влада (навіть альтернативно), а при владі в переважній більшості стоїть вчорашня компартійна номенклятура.

Головним завданням націонал-демократів має стати не так боротьба проти теперішніх комуністів, як проти колишніх, із числа тих, що окопалися при владі і проводять згубну політику, яка загрожує вже самому існуванню України як незалежної держави. Проникнувши в управління державного апарату, номенклятура створює сприятливі умови для нового перехоплення влади комуністами. Цього ні в якому разі не можна допустити, оскільки найнебезпечнішою для незалежности України була і є комуністична ідеологія, мета якої — відновлення імперії зла. Носії цієї ідеології кожен раз дестабілізують і дезорієнтують українську громадськість. Ця ідеологія сформувала споживацьке суспільство, — породила відчуження українців від власности, від результатів своєї праці і навіть від влади. Подолання цього незакінченого на сьогоднішній день процесу (тяжкої спадщини тоталітарної системи) — один з напрямків спільної діяльности національно-демократичних сил в широкому полі актуальних державницьких проблем.

Враховуючи нинішню політичну ситуацію і наслідки тотальної дезорієнтації, не можна погодитися з думкою деяких інтелектуалів про те, що політика — брудна справа і чесним людям там не місце. Якщо дотримуватися таких поглядів, то виходить, що чесні і порядні громадяни наперед погоджуються, щоб ними керували авантюристи. Адже покищо світ не придумав кращої системи управління державою, як багатопартійне суспільство.

У цьому великому процесі державотворення не маємо права чекати, що хтось зробить за нас ту роботу, яку ми повинні зробити самі. Тому, знаючи проблеми, треба зробити все, щоб привернути увагу громадськости до неґативних явищ в державі.

Найпекучішими проблемами нинішнього суспільного життя України є штучне розчленування і навіть поляризація українських громадян за релігійною та мовною ознаками. Українофобські сили, розколюючи українське суспільство, спираються на діяльність Московського Патріярхату та на двомовність. Вирішення цих проблем націонал-демократами — шлях до їхнього об'єднання.

Патріотичні партії, попри свою сварливість і коньюнктурність, в критичні для України моменти виявляли здатність піднятися до розуміння загальноукраїнських інтересів та позитивно впливати на долю України.

Головна причина протистоянь

Протистояння у релігійному життя України виникло не лише тому, що крах моральних цінностей почався від узаконення грабунку і заперечення Бога, але й через позбавлення права Української Церкви стати повноцінним господарем у власному домі. Лише національна Церква зможе допомогти нашому суспільству пройти очищення і прозвітуватися перед своєю совістю. Адже совєтський режим, як система моральної безвідповідальности, має продовження і сьогодні.

Московський Патріярхат відкрито виступає проти Української Церкви. Російська Православна Церква в Україні залишається символом російської імперії. Тому нині так активно вороги України формують громадську думку за нашіптуванням Москви, через її „п'яту колону". Позбутися цього злоякісного впливу можна законодавчим шляхом і за допомогою пропаґування ідеї створення єдиної Української Християнської Церкви. Національна Церква — це наша власна дорога до розуміння Бога. А внутрішня свобода, яку дає нам віра — запорука свободи зовнішньої, свободи в українській державі.

Хіба можна, наприклад, без тривоги і болю сприймати найкращі українські спектаклі Київського Українського Драматичного Театру ім. І. Франка, коли наперед знаєш, що професійні артисти, еліта українського суспільства, зразу ж після виконання ролей спілкуються між собою лише російською мовою? Вже навіть не йдеться про передання глибинної суті окремих творів (бо ж має бути якась гармонія між текстом твору і внутрішнім світом артиста) — йдеться про боротьбу за українське слово, за мову народу. Хіба без української мови Україна може стати українською?

Це ознака хворого суспільства. Треба починати зверху, через Конституційний суд вирішувати проблему іґнорування державної мови представниками найвищих державних органів влади у Верховній Раді, Кабінеті Міністрів, Адміністрації Президента.

Що стосується здійснення конституційних положень і спілкування з цього приводу із Президентом, то це не є виявом підтримки його позиції, але й не означає, що ефективнішою стане діяльність партії, коли відмежуватися від державотворення словом „опозиція". Гучні заяви про опозицію сприймаються як декларація, не підтверджена якоюсь конкретною дією. Отже, дію підміняють словами. Як це не прикро, але слово „опозиція" підкріплюється дією лише в антидержавних формуваннях, які навіть сьогодні готові замінити склад Верховної Ради, Уряд і Президента, якщо б прийшли до влади. І тому в цей перехідний період слово „опозиція" звучить надто претенсійно. Його можна трактувати як „все або ніщо". Щоб, не дай Боже, не склалося так, коли „все" перехоплять ліві, а в правих залишиться „ніщо".

У нинішній політичній ситуації нам усім, націонал-демократам, слід дотримуватися єдиного принципу: найвищою цінністю має бути не окрема партія, а Україна. А політичну діяльність слід организовувати в інтересах національної безпеки, розділивши її на тактику і стратегію, тим паче, що закону про опозицію ще не прийнято.

У переважній більшості політичні організації діяли констатацією фактів та критиканством, підміняючи конструктивну діяльність, тим самим легко завойовуючи собі політичні дивіденди. Настав час будувати, а не руйнувати — час збору і глибокої аналізи інформації для вирішування проблем.

Тому тут варто згадати 50-річне протистояння за кордоном ОУН(б) та ОУН(м). Замість того, щоб, приїхавши сюди, допомогти новим політичним утворенням патріотичного спрямування, переноситься на Україну багаторічне протистояння шляхом утворення тих са-

(Закінчення на стор. 3)

Ол. Шпилька

Дідусева проблема

Стрінув я земляка на „Верховині", який Марком Добровольським представився. Розговорившись на тему сучасного молодого доросту, він зацікавився, чи доводиться мені розмовляти із своїми внуками.

— У мене внуків покищо немає, — відповідаю.

— А в мене є! Внучок Джеррі... Славко нібито. По нашому ледве розуміє. Спочатку не вчили, щоб не збаламутити дитину. А підросло — нізащо по нашому й слова не вимовить. „Ай гейт іт", — каже.

А за борщем та варениками пропадає! І казочки наші любить. Усе: „Телл мі ей сторі, ґрендпа". Аж ось якось я йому розповідаю: „Уванс апон а тайм посадив дід ріпку"...

— Що таке ріпка? — зацікавився Джеррі.

— Я, кажу, — й сам не знаю як воно по-тутешньому зветься. Заглянув у словник - „тирніп" перекладається.

— „Бла!... Ай гейт тирніп!" — з відразою промовив внучок.

— В Україні ріпка була солодка! — скривив я душею.

— Продовжуй, — каже Джеррі.

— Ну, росла та ріпка і одного дня заходився дід її тягнути. Не може! Кличе він на підмогу бабку: не піддається ріпка. Бабка кличе внучка, внучок кличе жучка... Обхватили один одного і по-о-тягнули.

— Крейзі піпл! — зауважив внучок. — Чому вони машиною не потягнули?..

— Машина, — кажу, — була несправною.

— Продовжуй! — вимагає він.

— Та я вже скінчив.

— Розповідай ще раз, але цікавіше!...

— Уванс апон а тайм, — розповідаю, — посадив дід ріпку. Виросла вона, сів дід на трактора й зачепив ним ріпку, а витягнути не може. Кличе дід бабку. Та сідає в автомобіль, чіпляється ланцюгом за трактор і тягнуть... Не піддається клята ріпка. Кличе бабка внучка! Внучок на свій мотоцикль, чіпляється за автомобіль. Потягнули разом, а ріпка немов укопана! Кличе внучок жучка...

— Гав стюпід! — вигукнув Джеррі. — Чому дід відразу бульдозера не взяв? Олд піпл ар крейзі!...

— Отакі то мудрі холерники підростають, — зідхнув дідусь Добровольський.

А потім немов до себе:

— Хто тягнутиме ріпки, що ми понасаджували?... І ці оселі, і народні доми, і церкви, музеї і школи?... Куди не глянь, а молоді немає!

— Машини тягнутимуть! — кажу.

Мій земляк здивовано вперся в мене очима, в яких було виразно написано: „Ти дурний, чи що?!".

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Про вірш Л. Гребінки

Прошу ласкаво вмістити в газеті цей мій лист, як виснення-додаток до вірша „Історія — лукава баба", вміщеного в числі „Свободи" з 7-го жовтня ц. р. під моїм прізвищем. На жаль, не подано було моєї зауваги (як у збірці „Вечірні етюди", звідки було зроблено передрук), що вірш — це моя версія зворотнього перекладу поезії Леоніда Гребінки, трагічного долею поета, репресованого й померлого у Саратовській в'язниці в квітні 1942 року. Текст вірша взято з протоколу КҐБ (російською мовою), українського оригіналу не знайдено, певно був знищений з усім архівом поета. У слідстві КҐБ зазначено, що цим віршем Л. Гребінка „спаплюжив вождя партії і совєтського уряду" (Сталіна) на 60-ліття „геніяльного вождя" (1939 року). У тексті вірша є недзвоначне: „...у геніях недоуків узрять нащадки наші..."

Талановитий українських поет Леонід Грабінка (народжений 1911 року), внук відомого байкаря Євгена Гребінки, автор збірки поезій і перекладів світової клясики „Радість чорноземна" (1930 рік). Ім'я поета повернене із забуття перевиданням його творчости у 1990 році (Київ, „Дніпро") заходами упорядника і автора приміток Ростислава Доценка. Автор передмови Іван Дзюба ствердив, що „непересічному талантові Л. Гребінки не дали розкритися на повну силу", бо ортодоксальна критика побачила в поетові „обличчя клясового ворога в літературі". Його заарештовано у 1941 році, засуджено, як „націоналіста і терориста", до розстрілу, фотокартка з протоколу слідчого свідчить про перенесені ним тортури. Пізніше присуд важко хворому поетові „замінено на 10 років заслання", але життя його згасло...

Валентина Юрченко
Йонкерс, Н. Й.

Іван М. Самійленко

РІЧНИЦЯ ВСЕНАРОДНОЇ ЖАЛОБИ

III

Людям західньої цивілізації, зокрема американцям, вихованим, з покоління в покоління, на принципах Конституції і законности, в даному випадку амендменті 14, який говорить, що „Влада Країни не має права позбавляти жодної особи свободи, або її власності без "due process of law". Це є „альфа і омега", недоторкане, святе право кожного громадянина ЗСА. Ось чому було нам так тяжко пояснювати американцеві про суть комуно-большевицького режиму в Совєтському Союзі. У відповідь він казав: „Якщо так, то чому народ СССР вибирає Сталіна до влади?"

В цей період формується також новий тип большевицьких кадрів та їхньої соціяльно-політичної опори. На місце вічних заповідей „не убий не укради, не чини зла ближньому"; не місце честі, шляхетности, пошани і любові, моралі й духової культури прийшла бездушна і жорстока совєтська людина — носій ненависти, обману, злодійства, пияцтва, прийшов масовий поставник жертв „чорному воронові", носій рабської відданости і сліпого поклоніння „вождю".

Сталін і йому віддана кліка добре знали, що ідея комунізму є західня ідея, яку той же Захід не сприйняв і відкинув. Вони також знали, зі слів самого Сталіна, що Росія відстала від передових країн світу на 50-100 років. Отже, „ми мусимо, — говорив він, — покрити цю прогалину за 10 років, інакше нас розчавлять". Для цього він шукає сильну опору і надійного союзника для побудови утопії — „соціялізму в одній країні". Такого союзника він знайшов у російському народі, нехай в лаптях, але готового будувати „велику Росію". Могутній пропаґандивний арсенал було застосовано для відродження традиційного великодержавного російського націонал-шовінізму.

Російський народ проголошується обдарованим великим талантом, ясним умом, сильним характером, виключною нацією, яка об'єднала і керує всіма народами Совєтського Союзу. Друкуються нові підручники з історії з православленням героїв і будівничих царської імперії, зокрема Петра І; уводиться стара дисципліна, відзнаки заслуг, переводиться масову чистку всіх публічних бібліотек, встановлюється строгу цензуру, насаджується російську мову, якою міг бути обдарований лише російський народ. Підкреслюється, що Совєтський Союз — це те саме, що велика „Росія".

Утопійна доґма „побудови соціялізму в одній країні" була початком ревізії „інтернаціональної теорії" Маркса. Проголошується нова теорія т. зв. „реакційного" і „прогресивного" націоналізму. За словами Сталіна, інтернаціоналіст є той, хто беззастережно і безумовно, без будь-якого вагання, стоїть по стороні Совєтського Союзу, цебто Росії. Таким чином перетворивши людей у бездушну і бездумну масу, Кремль підготовив ґрунт для остаточного знищення українського села. „Ударні" і „буксирні" „бригади" насаджували терором колгоспи і водночас грабували селянські господарства. Відчайдушний спротив і спонтанні революти в багатьох районах України кінчались поразкою і кров'ю. Бракувало проводу для організації і координації цих сил, бо він, як сказано вище, був завчасно змасакрований. Масові арешти та розстріли вели укрїнське село до повної руїни та початку великого народовбивчого голоду в 1932 році, який досягнув кульмінаційної смертельної точки весною 1933 року.

Понад сім з половиною мільйонів чоловіків, жінок і дітей знищено в найжахливіший спосіб — повільною голодовою смертю. В багатьох неосвідомлених людей виникає логічне питання: „А де ж був так званий „робітничо-селянський уряд?" Такого уряду не було. Був лише центр антинародної злочинної конспірації в Москві і в його філіялі в Україні.

Голод 1932-33 в Україні був навмисно здійснений Москвою.

Для доказу можна навести безліч незаперечних фактів. За браком місця і часу зупинюся на кількох із них. 6-го липня 1932 року на нарадах 3-ої Конференції КП(б)У в Харкові, голова уряду СССР В. Молотов і Л. Каганович, другий секретар і член Політбюра ЦК ВКП(б), у своїх промовах категорично заявили, що „нема і не буде жодних концесій Україні. Пляни хлібозаготівель і колективізації, будь-якою ціною, мусять бути виконані". Більше того, 24-го серпня 1933 року на засіданнях ЦК ВКП(б) у Москві, в час, коли в Україні вимирали цілі села, коли живі не встигали закопувати мертвих, коли Україна чекала негайного порятунку, — замість цього Пленум ЦК шукав „винуватців" „куркульсько-петлюрівського саботажу"... „Куркуль переможений, — говорив Сталін, — але ще цілком не знищений". Резолюція Пленуму ЦК вимагає негайно посилити боротьбу на Україні з „клясовим ворогом і куркульством". Компартії дано необмежене право вжити всі необхідні заходи для знищення „замаскованих ворогів"... Для зміцнення партійного апарату в Україні відряджено Постишева і Хатаєвича, які сумлінні виконали пекельне завдання Кремля: згідно зі заявою Затонського, ліквідовано 1,649 „ворогів народу" з культурно-наукового світу, знищено 147 істориків, а 17-го грудня 1934 року розстріляно 27 українських письменників. Одночасно посилено війська ОДПУ для посилення бльокади сіл. Жебраків і т. зв. „мішечників", які, рятуючись від голодової смерти, з великими труднощами діставали якість продукти в сусідній Росії, було нещадно грабовано. За наказом Л. Кагановича селян з торбами в потяги не пускали. Терор і судові процеси сіяли страх і безнадію в селах України.

Продовження буде.

Консолідація...

(Закінчення зі стор. 2)

мих політичних структур.

Україна мала багато героїчних етапів боротьби за незалежність і всі вони, в залежності від епохи, мали свою власну історію, свою відмінність. Але нічого ніколи не повторюється, тим більше історія. Тому виникає питання, чи треба було створювати тут, в Україні, ті політичні організації, які вже увійшли в героїчну сторінку історії боротьби за незалежність?

Мусимо досягнути порозуміння!

Політику треба формувати, виходячи із реалій сьогодення: якщо вже створили політичні організації, то завданням націонал-демократів є знайти порозуміння поміж патріотами-українцями. Бо хвороба протистояння проникає в структури інших партій і неґативно позначається на політичному житті національно-демократичних сил.

Великої шкоди прагненню консолідуватися завдають міжпартійні наголошування про те, хто кращий, хто радикальніший, хто патріотичніший. Але хіба можна виявити свій радикалізм у словесному суперництві, не маючи реальної влади? Дуже часто люди розчаровувалися саме в тих, хто видавав себе за великого радикала, а виходило зовсім навпаки. Лише результати діяльности можуть дати чітку оцінку тому чи іншому політичному діячеві, а не слова. Те саме можна сказати про патріотів і суперпатріотів. Бо коли націоналізм базується на любові до своїх земляків, то це патріотизм, коли на ненависті — це шовінізм.

На засадах шовінізму по відношенню до України будує своєю плітику лише Москва, яка мріє про відновлення імперії. Процес відмови від імперських амбіцій для Росії буде довгим, болючим і драматичним. Перебіг цього процесу у великій мірі також залежатиме від активної позиції націонал-демократів. А сили націонал-демократів примножаться, якщо до них приєднається ще одна, наша партія.

Народження Республіканської Християнської партії викликане необхідністю продовжити традиції та ідейно успадкувати головні положення УГГ-УГС-УРП стосовно захисту прав людини, республіканських принципів і християнської моралі. Утворення нової партії спричинено ще й тим, що нинішня УРП відійшла від республіканських принципів, закладених в її програмі і вдалася до авторитаризму. Всі, хто не погодився з відступом від програмових засад УРП, перейшли до новоутвореної партії, що успадкувала національно-демократичну політичну плятформу.

Не пошуки харизматичного лідера, а наше внутрішнє усвідомлення і прагнення до об'єднання, якому немає альтернативи для побудови національно-демократичної України, підштовхнуло нас до заснування нової партії, діяльність якої полягатиме не у роздмухуванні конфліктів, а в подоланні існуючих.

Потрібно підтримати ініціятиву місцевих осередків щодо утворення координаційних рад з партіями патріотичного спрямування (Рухом, КУНом, ДемПУ УРП, ХДПУ, РХП). Така ініціятива спонукає до створення у найближчій переспективі єдиної Консультативної Ради національно-демократичних сил. Це стало б запорукою консолідації у майбутньому усіх националнодемократичних сил. Бо сьогоднішня наша розпорошеність вигідна нашим ворогам і зумвлена боротьбою за владу.

Задеклярувавши спадкоємність ідей УГС-УРП і сповнившись рішучістю впровадити їх у життя, тим самим наголошуємо, що ми утвердилися на правоцентриських націонал-демократичних засадах.

Цій політичній платформі найбільше відповідає позиції Руху і створеного ним бльоку „Рух — за народ, за Україну!". Проголошені сьогодні політичні бльоки „Національний фронт", „Вперед, Україно!", „Міст" теж близькі до нас, але створення спільного бльоку з ними — питання найближчого майбутнього. Адже ми входимо не в передвиборчий бльок, а в бльок з однаковою з РХП політичною плятформою. А далі буде наш наступник крок — до непринципових компромісів, до співбесіди, до порозуміння і формування націонал-демократичного середовища в всій Україні.

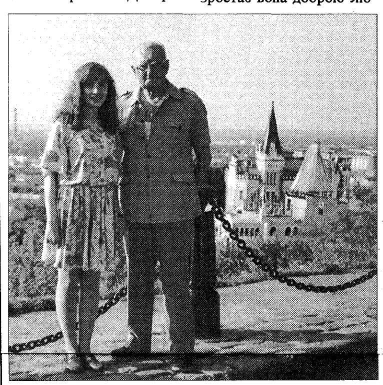
Створення єдиного бльоку — найбільш ефективний механім для єднання в нинішних умовах політичної дезорієнтації, коли закликають політику будувати на ненависті, на інтригах, на заздрості. Орієнтиром для підтримки нашої партії буде національно-демократична позиція, і не завжди треба оцінювати партію за лідером, а за програмними засадами — завжди!

Створюючи нову партію, ми хочемо висловити давні сподівання людей, які втомилися чекати на об'єднання національно-демократичних сил. Тому пропоную зробити перший крок до єднання — вступити до єдиного правоцентристського бльоку „Рух — за народ, за Україну!".

Проблема консолідації патріотичних сил, репрезентованих партіями національно-демократичного спрямування, — це найважливіша проблема України!

Київська внука Оксана

Теодор Еліїв знову збирається до Києва, бо хоче побачити свою внуку. Ще недавно у нього ніякої внучки не було. А тепер є. Ім'я у внучки дуже гарне — Оксана. І живе вона у Києві на Русанівській набережній Дніпра.

Оксана Бабич і Теодор Еліїв на київських горах.

Ця обставина теж радує Теодора, бо він любить гуляти соняшного дня вздовж великої української ріки. На прогулянках робить добрі справи, які стали його маленькою таємницею. То підкине у візочок немовляті п'ять долярів, то купить газету в хлопчака чи солодку воду у дівчинки з кіоску і заплатить теж доляра, відмовившись від решти. Така у нього вдача: співчувати людям у потребі. Бо й сам зазнав у житті чимало лиха.

Як і більшість українців в Америці, Теодор по війні опинився в Італії, звідки на багато років потрапив до Арґентини. Тепер мешкає в Джерзі Ситі. Прожив нелегке життя, виростив двох гарних синів, а от внуків йому не судилося мати. І коли Марія Йовик, яка з Америки опікується сиротами в Україні, запропонувала Теодорові взяти під свою опіку дівчинку Оксану, він радо погодився. Оксана зростала у Бориславі. Була зовсім маленькою, коли померла її мама, а батько одружився з іншою жінкою, яка мала власних дітей. Рідний дідусь Оксани не хотів віддавати її до мачухи й узявся сам виховувати. Та за сучасного лиха в Україні важко забезпечити дитині усе необхідне. Оксана ж в умовах забрудненого промисловими викидами Борислава почала хворіти й лікарі порадили поміняти місце проживання, бо буде зле. Так дівчинка опинилася в Києві.

Вже шість років Теодор Еліїв допомагає Оксані. Тепер дівчині 17 років, вона вчиться у правничому ліцеї і часто пише до „діда". З листів видно, що зростає вона доброю людиною, справжньою українкою. Ось кілька уривків з листів Оксани.

„Слава Ісусу Христу! Дорогий мій дідусю Теодоре! Я написала вам два листи, але відповіді довго не було, то я хвилювалася, але нарешті отримала довгоочікуваного листа. Мені залишилося три тижні вчитися до початку вакацій. Зараз трохи важкувато, потрібно заробляти добрі оцінки. 28-го листопада ми святкували 5-річчя ліцею — такий він молодий, як і наша молода держава, а вже скільки молодих українців вилетіло з нього, щоб далі розбудовувати Україну! Найперші учні в цьому році закінчують університет. Свято було дуже гарне: ми з дівчатами танцювали символічний танок, зображували квітку, що розпускається — тобто ліцей, що з кожним роком стає все престижнішим закладом. На честь 5-річчя була видана книжечка „Вісник ліцею", де розповідається про ліцей, надруковані твори ліцеїстів, світлини (на одній з них — я). „Вісники" роздали всім ліцеїстам. Я вірю, що ви приїдете до мене влітку, тоді покажу вам „Вісник" і буду розповідати все докладно. Бог допоможе, Він добрий. З любов'ю, ваша внучка Оксана. 4 грудня 1996 року".

„... У мене з навчанням все добре. Вже починаю готуватися до екзаменів. Вони не є дуже важливими, бо це перевідні до 11-ої кляси, але я потреную, щоб через рік здавати до університету. Зараз маю здавати українську мову, літературу і право. До того ж, кожна група в кінці року готує „презентацію" — придумуємо певну тему, сценарій, а потім показуємо перед всіма вчителями. Тут кожен повинен себе проявити. Я буду на бандурі грати, танцювати, матиму якусь ролю зі словами. Сьогодні ми були в церкві. Людей було дуже багато, бо Вербна неділя. Посвятили вербні гілочки, потім прикрашали ними хату... 20 квітня 1997 року".

„... Я вже здала іспити — всі на 5. Сьогодні вже почалася практика. На практиці ми будемо ходити в різні державні установи. Сьогодні відвідали Арбітражний суд Києва, де нам розповіли про його діяльність. Завтра підемо до прокуратури, а в п'ятницю — до Верховної Ради, щоб подивитися на її засідання... 2 червня 1997 року".

„... Я після практики побула пару тижнів у своєї сестри Катерини (дочки вуйка Славка) в селі під Києвом. Погода погана. Видно, люди розгнівили Бога своїми вчинками і грішним життям. Які дощі впали на Польщу і Чехію! Слава Богу, що Україна ціла! Хоча недавно в Дніпропетровському завалилися кілька будинків, загинули люди... Директорка мого ліцею запропонувала мене на Золоту стипендію, яку встановив Союз Українок Канади. Цією стипендією опікується Леонід Кравчук — перший Президент України. 23 липня було вручення премії ім. Володимира Винниченка письменникам і діячам української культури. Там вручили мені і ще сімом українським студенткам стипендії на дальше навчання і за успіхи в навчанні. Це накладає на мене моральну відповідальність — і далі добре вчитися, щоб згодом працювати для України. Не обмежуйте себе, для мене найкращим подарунком буде знати, що ви здорові. Адже я полюбила вас, як рідного дідуся. Ваша внучка Оксана. 24 липня 1997 року".

Отак і сталося, що Господь дав дідові Теодорові внучку Оксану. Дав як радість, як надію... Тепер серцем Т. Еліїв увесь час в Києві: як там Оксана? А листи летять з Києва, мов голуби радости, несуть віру в те, що стане Оксана студенткою університету, що зусиллями Теодора Елиєва та інших українців матиме Україна ще одного професійного правника.

Левко Хмельковський

В ЧЕТВЕРТУ ВСЕ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ
ненадійного відходу у вічність нашого найдорожчого, невіджалуваного МУЖА, БРАТА, ШВАҐРА і ВУЙКА

СВ. П.

РОМАНА ГАЄЦЬКОГО

будуть відправлені заупокійні

БОГОСЛУЖБИ

в церквах:

св. Покрова Божої Матері в Озон Парку, 12-го листопада 1997 р. о год. 9-ій ранку;
св. Юра в Ню Йорку, 15-го листопада 1997 р. год. 6-ій веч.;
оо. Василіян у Львові, 13-го листопада 1997 р.;
Чесного Хреста в Асторії, Н.Й., 2-го грудня 1997 р. о год. 8:30 ранку.

Прошу в цей час пом'янути покійного Романа у своїх молитвах.

Дружина ОЛЯ з родиною

В ПЕРШУ НЕВИМОВНО БОЛЮЧУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
найдорожчого МУЖА, ТАТА і ДІДУСЯ

бл. п.

ПЕТРА БІЖКА

„Воїна"

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

в неділю, 19-го жовтня 1997 р. о год. 11-ій

в українській католицькій церкві Богоявлення в Рочестері, Н.Й.;
в церкві Пресвятої Тройці в Статтен Айленді, Н.Й.;
в церкві св. Юра у Львові, Україна;
в церкві св. Юра в Яворові, Україна;
в українській катедрі в Саскатун, Саскачеван, Канада.

Про молитви за спокій душі покійного просить

дружина СТЕФАНІЯ, діти і внуки

ОРГАНІЗАЦІЯ ДЕРЖАВНОГО ВІДРОДЖЕННЯ УКРАЇНИ (ОДВУ)

подає до відома всьому членству ОДВУ і братніх організацій та українській громаді, що дня 22-го жовтня 1997 р. по довгій і важкій недузі помер на 72-му році життя в Трентоні, Н. Дж.

св. п.

ЛЕОНІД ВЕРЕМІЄНКО

член ОУН, довголітній член ОДВУ, кол. член ЦУ ОДВУ. Покійний народився на Херсонщині. Молоді літа проживав на Чернігівщині, Україна, еміґрував після Другої світової війни до ЗСА і тут в місті Трентоні, Н. Дж. проживав 38 років. Він був парафіянином церкви св. Юрія Переможця, активним у громадському та церковному житті.

ПОХОРОННІ ОБРЯДИ відбулися в Трентоні, а тіло покійного св. п. Леоніда похоронено на українському православному цвинтарі св. Андрія Первозванного в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Центральна Управа ОДВУ цією дорогою передає свої глибокі співчуття родині покійного в ЗСА і в Україні.

ЦЕНТРАЛЬНА УПРАВА ОДВУ

Ділимося сумною вісткою, що в дні, 29-го вересня 1997 р. в ранніх годинах відійшов у вічність на 91-му році життя наш найдорожчий СТРИЙКО, ВУЙКО і КУЗИН

бл. п.

ВЛАДИКА ВОЛОДИМИР СТЕРНЮК

Архиєпископ Львова (Україна)

Нар. 12-го лютого 1907 р. в священичій родині у Пустомитах, коло Львова. Величавий похоронний обряд відбувся дня 2-го жовтня у Львові. Тлінні останки спочили в крипті в катедрі св. Юра.

Стриєчні
— ІГОР СТЕРНЮК з дітьми: ОРИСЕЮ, АСКОЛЬДОМ з дружиною ГАЛЕЮ та внуками: ВОЛОДИМИРОМ і ДЗВІНКОЮ
— ГАЛЯ ОНИСЬКІВ з мужем БОГДАНОМ і дітьми: АНДРІЄМ з дружиною ОЛЕЮ, та внуками: ТАРАСОМ і ОСТАПОМ, НАТАЛКОЮ РЕВАКОВИЧ з мужем РОМАНОМ
— ХРИСТЯ ГУМЕНЮК з мужем ВОЛОДИМИРОМ і сином РОМАНОМ

сестрінки
— ТЕТЯНА КРИНИЦЬКА з дітьми: ОЛЕКСАНДРОМ з дружиною ХРИСТЕЮ та внуками: ІВАНКОЮ, СТЕФОЮ і МАРТОЮ, ДАНИЛОМ з дружиною САЛЕЮ та внуком ТАРАСОМ
— ЄВГЕНІЯ ПОДОЛЯК з мужем МИРОСЛАВОМ та дітьми: ЮРІЄМ з дружиною МАЛҐОЖАТОЮ, ОКСАНОЮ ВЕРЕМІЄНКО з мужем МИКОЛОЮ
— ЛЕВ ДОМБЧЕВСЬКИЙ з дружиною МАРУСЕЮ та дітьми: ОЛЕНКОЮ, ОРЕСТОМ, АРІЯННОЮ
— БОГДАН ДОМБЧЕВСЬКИЙ з дружиною ГАНУСЕЮ

ближча і дальша родина СТЕРНЮКІВ із Коновальців.

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ
будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

2-го листопада

в церкві св. Архистратига Михаїла в Дженкінтавні-Філядельфія о год. 10-ій ранку;

2-го листопада

в Сієтл — Вашінґтон стейт;

7-го листопада

в катедрі св. Миколая в Чикаґо, Ілл. о год. 11:30 ранку;
в катедрі св. Юра у Львові, о год. 9-ій ранку і
в парафіяльній церкві в родинній місцевості бл. п. Владики в Пустомитах, біля Львова..

Просимо про молитви.

РОДИНА

Л. Кравчук...

(Закінчення зі стор. 1)

сурднішими виявилися твердження, що Президент Л. Кравчук нібито замовив убивства двох депутатів. В ході слідства і суду ніхто не зміг навіть назвати імена тих депутатів.

Суд прийшов до висновку, що це була наклепницька вигадка в рамках акції зганьблення молодої незалежної держави. Довести, що Ю. Ротт отримав за цю дезінформацію гроші судові не вдалося. Ім'я замовника також не встановлено. Ю. Ротт покликався на російського генерала, ім'я якого нізащо не хотів назвати.

Для встановлення імени замовника треба було б відкласти суд на невизначений час. Але для захисту важливим було припинити потік наклепницьких публікацій у західній пресі, спрямованих проти української держави, зазначив адвокат. Завдяки тому, що Л. Кравчук виграв справу, в Німеччині подібні наклепницькі публікації більше не з'являються.

Суд постановив вилучити ще не продані тиражі книг „Раш унд Рерінг" і „Бертельсманн", а також журналу „Фокус", який передрукував цю дезінформацію. Видавництва ж мають виплатити Л. Кравчукові грошову компенсацію, що становить близько 100,000 німецьких марок.

ПЕРЕСТАВЛЕНІ ПАРАГРАФИ

У звідомленні п. з. „Один світ — один Пласт", що появилося в числі 204 25-го жовтня ц. р. при переносі зі сторінки першої на четверту переставлено рядки. Після останнього рядка на ст. 1 треба читати із сторінки 4-ої, третя шпальта, від рядка, що починається словами... представників країн до рядка „в Україні, зате зменшення...". — **Ред.**

У НЕДІЛЮ, 26-ГО ЖОВТНЯ, до Гонолюлю у Гаваях прибув китайський президент Жіянґ Земін, там він відвідав пам'ятник загиблим у Перл Гарбор, де поклав китицю квітів. Звідтіль Ж. Земінґ від'їхав до Віллямсбурґу у Вірджінії, а тоді до Вашінґтону де відбудеться його вершинна зустріч з президентом Биллом Клінтоном. Ж. Земін заявляє репортерам засобів масової інформації, що його офіційні восьмиденні від-відини ЗСА, перші будь-якого китайського лідера за останніх 12 років, мають за мету поліпшити та збільшити американсько-китайські відносини.

ПРЕЗИДЕНТ БИЛЛ КЛІНТОН у вівторок, 21-го жовтня, повідомив, що змінив свою думку про переформування Податкового уряду та вирішив підтримати пропонований республіканцями законопроєкт у цій справі, котрий, до речі, має підтримку обидвох партій в Конґресі. Законопроєкт пропонує створення позаурядової надзірної ради з широкими правами над Податковим урядом, щоб розглядати права платників податку, котрі мають підстави думати, що з ними повелися несправедливо. Крім того коли справа платника податку опиниться в суді, то тепер Податковий уряд буде мати обов'язок доказати провину даного платника податку.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

Плавацькі змагання на Союзівці

Союзівка. — Тут 30-го серпня в басейні Союзівки успішно пройшли 41-ші плавацькі змагання за першенства УСЦАК, в яких взяли участь 52 юнаків і юначок. Порівнюючи виступи і встановлені плавацькі рекорди УСЦАК, можна з певністю відзначити, що сучасний стан українських плавацьких кадрів у ЗСА і Канаді досить надійний і має перспективи дальшого зростання.

Звітові першенства відкрила і провадила ланкова плавання УСЦАК Марійка Бокало. В складі проводу змагань працювали Іван Макар, Леда Кулик, Тарас Міджак, Олесь Камерон, Христя Процюк, Ліда Бокало і Маруся Макар, а допомагали їм добровольці Борис Мелік, Том Карман, Андрій Джуль, Михайло Крушельницький, Маркіян Ковалюк, Роксоляна Лончина, Петро Процюк, Михайло Целюх, Павло МекҐрет, Доротея Саврик-Стівенс, Ігор Вацик, Ґлен Моґельський і Богдан Кнаврик.

До змагання входили 44 індивидуальні та 8 гінцевих конкуренцій. Лідерами за першенства УСЦАК далі залишилися плаваки УСВТ "Чорноморська Січ". Остаточний вислід, базований на здобутих точках, такий:

УСВТ "Ч.Січ"	252 точки
УСО "Тризуб"	101 точ.
СУМ Канада	59 точ.
Пласт	25 точ.
СУМА	22 точ.
К.Л.К.	1 точ.

Встановлено сім індивидуальних рекордів і два в гінцях.

Хлопці 15 і вище років:
Андрій Міджак, "Тризуб", 50 м. довільний — 26.36; Антоній Токарик, "Тризуб", 50 м. горілиць — 30.87.

Дівчата 15 і вище років:
Каролін Глудиш, УСВТ "Ч.Січ", 100 м. змінний — 1:11.79, 100 м. довільний — 1:01.64, 50 м. метелик — 31.38.

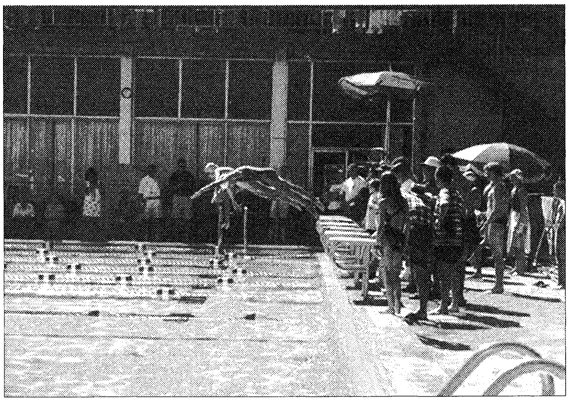
Дівчата гінці 15 і вище років, 4х50 м.:
Елена Капітанова, Антонія Кордуба, Каролін Ґлудиш, Юлія Кулик, "Ч. Січ"-СУМ,Канада, змінний — 2:29.56.

Дівчата 13–14 років:
Юлія Кулик, СУМ Канада, 50 м. довільний — 30.19., 50 м. метелик — 31.98.

Дівчата гінці 13–14 років, 4х50 м.:
Лара Попіль, Ніна Целюх, Соня Токарчик, Софія Нукало, "Тризуб", довільний — 2:23.76.

Після змагань відбулося відзначення нагородами, спонзорованими Українським Народним Союзом. Ланкова УСЦАК М.Бокало подякувала УНСоюзові за медалі, а Союзівці за користування басейном і співпрацю, а також усім помічникам, що доклали праці до того, щоб змагання пройшли успішно.

Головний предсідник УНС Уляна Дячук і голова УСЦАК Мирон Стебельський привітали плаваків і поґратулювали за їхні успіхи та подякували проводові змагань за жертвенну й дуже потрібну працю.

Момент плавацьких змагань.

(Фото: ред. С. Миронюк)

Загальні висліди плавацьких змагань

Хлопці 10 років і нижче:
25 м. довільний: Юстин Зеленка, "Ч.Січ" — 15.47, Данило МекҐрат, "Ч.Січ" — 18.62, Степан Джуль, Пласт — 20.47;
50 м. довільний: Юстин Зеленка, "Ч.Січ" — 34.28, Василько Макар, "Ч.Січ" — 37.30, Д. МекҐрет, "Ч.Січ" — 41.80;
25 м. горілиць: Д. МекҐрет, "Ч.Січ" — 20.60, В. Макар, "Ч.Січ" — 23.07, Олесь Камерон, "Ч.Січ" — 24.16;
25 м. грудний: Ю. Зеленка, "Ч.Січ" — 23.47, О.Камерон, "Ч.Січ" — 26.34, С.Джуль, Пласт — 31.64;
25 метелик: В.Макар, "Ч.Січ" — 18.03, О. Камерон, "Ч.Січ" — 26.89, Андрій Крушельницький, КЛК — 27.68;

Хлопці гінці, 4х25 м.:
О.Камерон, Д. МекҐрет, В.Макар, Юстин Зеленка, "Ч.Січ" — 1:16.08.

Дівчата 10 років інижче:
25 м. довільний: Елізабета Коссак, Пласт — 19.57, Роксолана Вацик, "Ч.Січ" — 20.92, Софійка Падох, "Ч.Січ" — 23.18;
50 м. довільний: Мишел Нютон, "Ч.Січ" — 35.83, Оленка Кулик, СУМ Канада — 37.37, Ляра Попіль, "Тризуб" — 40.64;
25 м. горілиць: О. Кулик, СУМ Канада — 20.42, М.Нютон,"Ч.Січ" — 20.51, С.Падох, "Ч.Січ" — 27.46;
25 м. грудний: Л. Попіль, "Тризуб" — 24.69, Р.Вацик, "Ч.Січ" — 26.17, Е.Коссак, Пласт — 26.88;
25 м. метелик: О.Кулик, СУМ Канада — 18.92, Л.Попіль, "Тризуб" — 24.41, Р.Вацик, "Ч.Січ" — 25.63;

Дівчата гінці, 4х25 м.:
М.Нютон, Стефця Нютон, Р.Вацик, С.Падох, "Ч.Січ",— 1:42.50.

Хлопці 11–12 років:
25 м. довільний: Тарас Кулик, СУМ Канада — 14.48, Никола Процюк, "Ч.Січ" — 24.81, Данило Паславський, "Ч.Січ" — 27.50;
50 м. довільний: Марко Макар, "Ч.Січ" — 31.71, Тарас Кулик, СУМ Канада — 33.94, Матей Моґельський, "Ч.Січ" — 36.88;
25 м. горілиць: М.Моґельський, "Ч.Січ" — 20.06, Т.Кулик, СУМ Канада — 20.26, Н.Процюк, "Ч.Січ" — 27.97;
25 м. грудний: М.Макар, "Ч.Січ" — 20.84, Микола Карман, СУМА — 21.20, Н. Процюк, "Ч.Січ" — 35.58;
25 м. метелик: М.Макар, "Ч.Січ" — 15.97, М. Карман, СУМА — 19.10, М.Маґельський, "Ч.Січ" — 21.21;

Хлопці гінці, 4х25 м.:
М.Макар, Н.Процюк, М.Маґельський, Андрій Янек, "Ч.Січ"— 1.24.27.

Дівчата 11–12 років:
25 м. довільний: Леся Каліста, "Ч.Січ" — 17.28, Аля Паславська, "Ч.Січ" — 22.37;
50 м. довільний: Кара Ґаланте, "Ч.Січ" — 33.73, Іра Кулик, СУМ Канада — 35.88, Надія Кнаврик, "Ч.Січ" — 38.02;
25 м. горілиць: І.Кулик, СУМ Канада — 19.07, Н. Кнаврик, "Ч.Січ" — 38.02, А.Паславська, "Ч. Січ" — 24.81;
25 м. грудний: І.Кулик, СУМ Канада — 21.04, Л.Каліста, "Ч.Січ" — 34.13, А.Паславська, "Ч.Січ" — 31.13;
25 м. метелик: К. Ґаланте, "Ч.Січ" — 16.00, М. Нютон, "Ч.Січ" — 16.84.

Дівчата гінці, 4х25 м.:
Н.Кнаврик, К.Ґаланте,Марія Джуль, Е.Джуль, "Ч.Січ"-Пласт— 1: 13.93.

Хлопці 13–14 років:
100 м. змінний: Роман Петруняк, "Ч.Січ" — 1:14.78, Григорій Зеленка, "Ч.Січ" — 1:16.03;
50 м. довільний: Тома Макар, "Ч.Січ" — 28.76, Павло Міджак, "Тризуб" — 29.73, Андрій Янек, "Ч.Січ" — 55.44;
100 м. довільний: Григорій Зеленка, "Ч.Січ" — 1:06.92, Павло Міджак, "Тризуб" — 1:06.98;
50 м. горілиць: Р.Петруняк, "Ч.Січ" — 33.82, Г.Зеленка, "Ч.Січ" — 35.53, Т.Макар, "Ч.Січ" — 39.17;
50 м. грудний: П.Міджак, "Тризуб" — 39.27, Микола Карман, СУМА — 49.70, А.Янек, "Ч.Січ" — 1:12.10;
50 м. метелик: Р.Петруняк, "Ч.Січ" — 32.32, Т.Макар, "Ч.Січ" — 37.91;
Хлопці гінці, 4х50 м.:
Т.Макар, Г.Зеленка,Р.Петруняк, Т.Кулик — "Ч.Січ", СУМ Канада — 2:08.82.

Дівчата 13–14 років:
100 м. змінний: Марія Джуль, Пласт — 1:19.10, Соня Токарчик, "Тризуб" — 1:23.77, Софійка Нукало, "Тризуб" — 1:24.93;
50 м. довільний: Юлія Кулик, СУМ Канада — 30.19, Кара Ґаланте, "Ч. Січ" — 32.61, Марійка Карман, СУМА — 37.26;
100 м. довільний: Ніна Целюх, "Тризуб" — 1:20.87, М.Карман, СУМА — 1:29.10, Інна Лончина, Пласт — 2:09.00;
50 м. горілиць: Ю.Кулик, СУМ Канада — 35.50, Н.Целюх, "Тризуб" — 40.65, Леся Каліста, "Ч.Січ" — 46.41;
50 м. грудний: М. Джуль, Пласт — 38.63, С. Токарчик, "Тризуб" — 40.13, С.Нукало, "Тризуб" — 42.79;
50 м. метелик: Ю.Кулик, СУМ Канада — 31.98, М.Джуль, Пласт — 35.42, С.Нукало, "Тризуб" — 39.30;

Дівчата гінці, 4х50 м.:
1. Л.Попіль, С.Токарчик,Н.Целюх, С.Нукало, "Тризуб" — 2:23.76.
2. Оленка Кулик, Іра Кулик, Ю.Кулик, М.Карман, СУМА і СУМ Канада — 2:25.54.

Хлопці 15 років і вище:
100 м. змінний: Богдан Токарчик, "Тризуб" — 1:05.02, Андрій Міджак, "Тризуб" — 1:05.30, Адріян Кордуба, "Ч.Січ" — 1:15.83;
50 м. довільний: А.Міджак, "Тризуб" — 26.36, Богдан Токарчик, "Тризуб" — 26.73, Богдан Стівенс, "Тризуб" — 1:01.40;
100 м. довільний: Антоній Токарчик, "Тризуб" — 56.01, А.Міджак, "Тризуб" — 57.31, Б.Стівенс, "Тризуб" — 1:01.40;
50 м. горілиць: А.Токарчик, "Тризуб" — 30.87, А.Кордуба, "Ч.Січ" — 33.52, Б.Стівенс, "Тризуб" — 33.83;
50 м. грудний: Б.Токарчик, "Тризуб" — 35.43, Михайло Целюх, "Тризуб" — 38.71, Ігор Волошенюк, "Ч.Січ" — 43.41;

Предсідник УНС Уляна Дячук вручає нагороди переможцям.

Хлопці гінці, 4х50 м.:
1. А.Міджак, Б.Токарчик, П.Міджак, А.Токарчик, "Тризуб" — 2:21.95.
2. Б.Стівенс, І.Волошенюк, М.Целюх, А.Кордуба, "Тризуб" -"Ч.Січ" — 2:26.74.

Дівчата 15 років і вище:
100 м. змінний: Каролин Ґлудиш, "Ч.Січ" — 1:11.79, Надія Кнаврик, "Ч.Січ" — 1:36.97;
50 м. довільний: Антонія Кордуба, "Ч.Січ" — 35.70, Марія Каліста, "Ч.Січ" — 35.82;
100 м. довільний: К. Ґлудиш, "Ч.Січ" — 1:01.64, Елена Капітанова, "Ч. Січ" — 1:11.63;
50 м. горілиць: Е.Капітанова, "Ч.Січ" — 39.32, М.Каліста, "Ч.Січ" — 56.53, Стефця Нютон, "Ч.Січ" — 1:27.10;
50 м. грудний: Марійка Карман, СУМА — 46.60, М.Каліста, "Ч.Січ" — 47.03, А.Кордуба, "Ч. Січ" — 48.52;
50 м. метелик: К.Ґлудиш, "Ч.Січ" — 31.38, Е.Капітанова, "Ч.Січ" — 36.98, Соня Токарчик, "Тризуб" — 38.67.

Дівчата гінці, 4х50 м.:
А.Кордуба, Е.Капітанова, К.Глудиш, Ю.Кулик, "Ч.Січ"-СУМ Канада — 2:29.56.

Марійка Бокало

АВТОР ДОПИСУ

Автором допису п. з. „Собор у Вашінґтоні потребує допомоги" („Свобода" з 30-го вересня 1997 року) є Євстахій Держко, муж довір'я цієї парафії. — **Ред.**